

ת"פ (כפר סבא) 59080-09-20 - מדינת ישראל תביעות כ"ס נ' איהאב ריחאן

ת"פ (כפר-סבא) 59080-09-20 - מדינת ישראל ע"י תביעות כ"ס נ' איהאב ריחאן ע"שלומו כפר-סבא
ת"פ (כפר-סבא) 59080-09-20
מדינת ישראל ע"י תביעות כ"ס

נגד

איהאב ריחאן ע"י

עו"ד שאדי נאטור

בית משפט השלום בכפר-סבא

[19.12.2024]

כבוד השופט שרון דניאלי

גזר דין

1. בתאריך 8.6.23 הורשע הנאשם איהאב ריחאן (להלן - הנאשם), יליד שנת 1996, על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן הכולל שלושה אישומים, בביצוע שלוש עבירות של קשירת קשר לעשות פשע לפי סעיף 499 (א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן - חוק העונשין), שתי עבירות של ניסיון גניבת רכב בצוותא לפי סעיף 413 ביחד עם סעיף 25 וסעיף 29 (א) לחוק העונשין וכן עבירה של סיוע לגניבת רכב לפי סעיף 413 ביחד עם סעיף 31 (א) לחוק העונשין.

2. על פי החלק הכללי של כתב האישום המתוקן בו הודה והורשע הנאשם, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, קשר הנאשם קשר עם אמיר תלתינ ורשיד בדיר (להלן - אמיר ורשיד, בהתאמה)

ויחד עם אחרים נוספים שזהותם אינה ידועה למאשימה, לגנוב כלי רכב מסוג יונדאי ולהעבירם מישראל לשטחי אזור יהודה ושומרון. לצורך קידום הקשר הצטיידה החבורה בכלי פריצה שונים, לרבות מחשב, ובמסגרת קשירת הקשר התפרץ הנאשם יחד עם אחרים לרכבים כדי לגנוב אותם. מכאן אפרט את תוכן האישומים בהם הורשע הנאשם.

א. על פי המתואר באישום הראשון בו הודה והורשע הנאשם (אישום מס' 3 בכתב האישום המקורי), בתאריך 25.8.20 הגיע המתלונן המכונה "יעקב" לבית החולים "מאיר" בכפר סבא לצורך קבלת טיפול רפואי, והחנה את רכבו מסוג יונדאי 10 וברחוב משה סנה בסמוך לבית החולים. הנאשם הגיע ביחד עם אמיר למקום, במטרה לגנוב את הרכב, ואמיר ניגש לרכב זה, משך בדלת הנהג כלפי חוץ ועיקם את דלת הנהג.

בגין מעשיו אלו הורשע הנאשם בביצוע עבירה של קשירת קשר לעשות פשע וניסיון גניבת רכב בצוותא.

ב. על פי המתואר באישום השני בו הודה והורשע הנאשם (אישום מס' 4 בכתב האישום המקורי), בתאריך 10.8.20 בסמוך לשעה 10:15 החנה המתלונן המכונה "מיכאל" את רכבו מסוג יונדאי 10 וברחוב בעיר כפר סבא. בתאריך 11.8.20, עובר לשעה 21:52, הגיע הנאשם ביחד עם אמיר ואחרים למקום הרכב של מיכאל, והנאשם סייע לגנוב את הרכב בדרך שאינה ידועה למאשימה. בהמשך, סייע הנאשם להעביר את הרכב לשטחי אזור יהודה ושומרון דרך מעבר אליהו.

בגין מעשיו אלו הורשע הנאשם בביצוע עבירה של קשירת קשר לעשות פשע וסיוע לגניבת רכב.

ג. על פי המתואר באישום השלישי בו הודה והורשע הנאשם (אישום מס' 5 בכתב האישום המקורי), בתאריך 5.8.20 בסמוך לשעה 15:50 החנתה המתלוננת המכונה "נטע" את רכבה מסוג יונדאי 10i בעיר סבא. עובר לשעה 22:30 בתאריך זה, הגיע הנאשם ביחד עם אמיר למקום במטרה לגנוב את הרכב של המתלוננת. אמיר ניגש לרכב, פתח אותו בדרך שאינה ידועה למאשימה, הוריד מכסה פלסטיק ממערכת ההנעה של הרכב וניתק את מחשב הרכב ממערכת ההנעה.

בגין מעשיו אלו הורשע הנאשם בביצוע עבירה של קשירת קשר לעשות פשע ונסיון גניבת רכב בצוותא.

3. במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים נשלח הנאשם לשירות המבחן על מנת שיערוך תסקיר בעניינו. בטרם הצגת טיעוני הצדדים לעונש, אציג את תסקירי שירות המבחן שהוגשו לבית המשפט, והמלצת שירות המבחן. תסקירי שירות המבחן

4. שירות המבחן ערך שני תסקירים בעניינו של הנאשם. בתסקיר הראשון מתאריך 3.4.24 סקר שירות המבחן את תולדות חייו של הנאשם, וציין כי הוא בן 28, מאורס ומזה כ-12 שנה עובד בסופרמרקט בעיר מגוריו. מהתסקיר עלה כי הנאשם נעדר מעורבות קודמת בפלילים, גילה אחריות כלפי עצמו, בעל שאיפות נורמטיביות ורצון לקידום מצבו בפן המשפחתי והתעסוקתי. עם זאת, שירות המבחן ציין שהנאשם התקשה לקבל אחריות מלאה על ביצוע העבירות המיוחסות לו ונקט בגישה ממצערת, אך הביע נכונות לשאת בתוצאות מעשיו ולבחון את התנהגותו במסגרת שירות המבחן.

שירות המבחן התרשם כי הרקע לביצוע העבירות הוא הקושי של הנאשם להתמודד עם שינויים, תסכולים ולחצים הנלווים למשימות חיו כבגיר. כך, עובר למעצרו חלה הסלמה מהירה בבחירותיו לרבות יצירת קשרים שוליים ודפוסי נגררות ורצייה וקושי להציב גבולות לאחרים. עם זאת, שירות המבחן ציין כי הנאשם בן למשפחה נורמטיבית תומכת אשר מהווה עבורו גורם ממתן ומאזן וניכר כי נרתע מההליך הפלילי.

שירות המבחן התרשם כי הליך המעצר והסנקציות שננקטו נגד הנאשם סייעו לו בהבנת חומרת התנהגותו, דבר שגרם להפחתה בסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד, אולם סבר כי נדרשת מעורבות טיפולית לצורך הגדלת סיכויי שיקומו.

כבר בתסקיר זה המליץ שירות המבחן להעמיד את הנאשם בצו מבחן לתקופה של 12 חודשים במסגרתה ישולב הנאשם בתכנית טיפולית מותאמת וזאת בנוסף לענישה מוחשית וקונקרטית בדמות עבודות שירות לאור חומרת ואופי העבירות.

בדיון שהתקיים בתאריך 20.5.24 ביקש ב"כ הנאשם מבית המשפט להורות לשירות המבחן לערוך תסקיר משלים אודות הנאשם, גם על מנת שניתן יהיה "ללבן" את האמירה הנוגעת ללקיחת אחריות חלקית של הנאשם וגם על מנת שישולב בהליך טיפולי. נעתרתי לבקשה, והוריתי לשירות המבחן לערוך תסקיר משלים בעניינו של הנאשם.

5. שירות המבחן ערך את תסקירו המשלים בתאריך 11.9.24. בתסקיר המשלים צוין כי בתאריך 3.7.24 השתלב הנאשם בקבוצה טיפולית המיועדת לצעירים עוברי חוק. שירות המבחן ציין שניכר כי הנאשם מגיע למפגשים הקבוצתיים ומשתף פעולה, אם כי בהתחלה התקשה להתייחס לבעייתיות כלשהי בהתנהלותו והתקשה גם להתייחס למעורבותו בעבירות בהן הורשע. אלא, שבהמשך הצליח לשתף את האחרים אודות מעורבותו בעבירות, והתחבר למניע הרגשי שעמד מאחורי ביצוע העבירות לרבות העובדה שהעניקו לו תחושה של כוח והשפעה. שירות המבחן הוסיף כי הנאשם גילה יכולת של ביקורת עצמית והפנמת הפסול בהתנהגותו, וניכר כי הוא מצליח להפיק תועלת מהתהליך הטיפולי ומגלה נכונות להמשיך השתתפותו בקבוצה הטיפולית. שירות המבחן התרשם כי הנאשם נעדר דפוסי חשיבה בעייתיים מושרשים, לא נפתחו נגדו תיקים פליליים חדשים וכי ההליך הטיפולי תורם לו. על כן, שירות המבחן חזר על המלצותיו בתסקיר הקודם.

טיעוני הצדדים לעונש

6. טיעוני הצדדים לעונש נשמעו בדיון שהתקיים לפני בתאריך 13.11.24. ב"כ המאשימה, עו"ד מיה רייכמן, התייחסה לנסיבות ביצוע העבירות ולערכים המוגנים שנפגעו וביקשה למצות את הדין עם הנאשם ולתת בכורה לשיקולי הרתעת הרבים נוכח אופי העבירות והעובדה שהפכו להיות מכת מדינה שגורמי האכיפה נלחמים בה. כן ביקשה לראות בכל אישום בו הורשע הנאשם כ"אירוע" נפרד ולקבוע מתחם עונש נפרד ביחס לכל אישום ואישום.

ב"כ המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם בגין העבירות בהן הורשע הנאשם באישום הראשון והשלישי (עבירות קשירת הקשר ונסיון גניבת רכב בצוותא) נע בין 10-24 חודשי מאסר בפועל, וכי מתחם העונש ההולם ביחס לעבירות באישום השני (קשירת קשר וסיוע לגניבת רכב) נע בין 5-12 חודשי מאסר בפועל. ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה התומכת בטענותיה.

ב"כ המאשימה התייחסה לעובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי וכי הוא משתף פעולה עם שירות המבחן, אך ביקשה להטיל על הנאשם מאסר בפועל ממש גם לנוכח הנזק שנגרם לרכבים וגם לנוכח עוגמת הנפש שנגרמה למתלוננים, בעלי הרכבים.

מכאן ביקשה ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם מאסר שלא יפחת מ-20 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

ב"כ הנאשם, עו"ד שאדי נאטור, התייחס לנסיבות ביצוע העבירות וטען כי חלקו של הנאשם בביצוע העבירות פחות באופן משמעותי מחלקו של אמיר כך שלנאשם יוחסו עבירות של ניסיון גניבה בלבד (וסיוע) ואילו אמיר הוא זה שביצע את עבירת הגניבה של הרכבים באישומים האחרים ואף הורשע בכך. ב"כ הנאשם הפנה לעובדה כי כתב האישום תוקן באופן משמעותי כך שנמחקו ממנו שני אישומים מתוך שישה, שייחסו לנאשם את העבירה העיקרית של גניבת רכב. בהתייחס לנסיבותיו האישיות של הנאשם נטען כי הנאשם שהה במעצר מאחורי סורג ובריה במשך כחודשיים וחצי במהלכם שיתף פעולה באופן מלא עם שירות המבחן. הנאשם זכה להקלות באופן הדרגתי, שמר על תנאי השחרור וכיום עובד ומשולב בקבוצה טיפולית. ב"כ הנאשם הפנה לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ולעובדה כי הנאשם נעדר דפוסי עבריינים מושרשים ורק בשל מעורבותו עם חברה שולית ביצע את העבירות בטווח זמנים קצר. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו, הודה וחסך בזמן שיפוטי והביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי. ב"כ הנאשם הפנה לתסקירי שירות המבחן שמהם עולה כי הנאשם שולב בתוכנית טיפולית, כי הוא נתרם ממנה ומצליח להפיק ממנה לקחים ולהבין את הפסול במעשיו. באשר למתחם העונש, ב"כ הנאשם ביקש לקבוע מתחם עונש אחד לכל האישומים שמהווים לשיטתו אירוע אחד תוך שהוא מציין כי מדובר בביצוע עבירות ברף התחתון מבחינת חומרה.

ב"כ הנאשם טען כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בפועל שניתן לרצותם בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל, וביקש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם, ולחלופין לקבוע כי שיקולי שיקום מצדיקים סטייה לקולא מהעונש הראוי, אם ייקבע כי הרף התחתון עומד על עונש מאסר בפועל ממש. הנאשם אמר לבית המשפט כי כיום הוא שומר על מקום עבודתו ועתיד להתחתן בעוד כמה חודשים. עוד מסר שהוא מבין את "גודל העבירה" ולמד מטעויותיו. לדבריו, שיתף פעולה עם שירות המבחן והגיע למפגשים דיין והכרעה.

7. בעת גזירת דינו של נאשם, נדרש בית המשפט לקבוע תחילה את מתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק העונשין). בשלב שני, על בית המשפט לגזור את העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין). הנאשם פגע במעשיו במספר ערכים חברתיים מוגנים, ובהם הזכות לקניין של הפרט, פגיעה כלכלית שחורגת מעניינו של האזרח שרכבו נגנב וכן פגיעה בתחושת הביטחון האישי של הפרט.

8. חומרתה של עבירת גניבת רכב נלמדת תחילה מהעונש המרבי שלצידה, של 7 שנות מאסר, באופן המבטא את רמת הענישה הראויה בגינה (ע"פ 5953/22 מדינת ישראל נ' גאזי עדוי (פורסם בנבו, 2.2.23)). בית המשפט העליון ציין לא פעם שעבירות גניבת רכב הן בבחינת "מכת מדינה" המבטאת זלזול בחוק וברכוש הזולת, ויש לתת משקל מכריע לאינטרס הציבורי ולהשית ענישה שתמגר תופעה זו ותרתיע עבריינים מלגנוב רכבים (רע"פ 2011/10 אנור בדרן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.4.10); ע"פ 11194/05 עטיה אבו סבית נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 15.5.06)). יש לציין כי בשני המקרים הללו, הוטלו על הנאשמים שם עונשים של 8 ו-12 חודשי מאסר בפועל.

עם זאת, כל מקרה יש לבחון לגופו, גם בבחינת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה המשפיעות על קביעת המתחם, וגם בבחינת הנסיבות האחרות, שאינן קשורות לביצוע העבירה, המשפיעות על מיקום עונשו של הנאשם במתחם העונש שנקבע.

יתרה מזאת, העונש המרבי בגין עבירת הסיוע הינו מחצית מהעונש המרבי בגין העבירה העיקרית, ויש גם מקום, ככלל, לערוך הבחנה בין מי שהורשעו בעבירה של נסיון בלבד לבין מי שהורשעו בביצוע העבירה העיקרית, אף שהמחוקק ככלל לא הבחין בין עונשיהם של העבריין והמסייע לו (לעניין זה ר' ת"פ (מחוזי - באר שבע) 10180-09-21 מדינת ישראל נ' אדריאן (פורסם בנבו, 14.9.22); ת"פ (שלום - כפר סבא) 24999-11-22 מדינת ישראל נ' שואהין (פורסם בנבו, 28.2.23)).

9. כתב האישום המתוקן בו הורשע הנאשם אוחד שלושה אישומים המתארים עבירות שבוצעו במועדים שונים, אולם לפי מבחן "הקשר ההדוק" יש לראותם כ"אירוע" אחד, לנוכח סמיכות הזמנים בין האירועים, זהות המעורבים, מיקום ביצוע העבירות ואף סוג הרכבים שנגנבו (לעניין זה ר' ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 29.10.14); ע"פ 2519/14 אבו קיעאן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 29.12.14)).

אך יש להדגיש כי הקביעה ששלושת האישומים הינם בבחינת "אירוע" אחד, אינה מקלה בהכרח עם הנאשם, ולמעשה במקרה זה היא הנסיבה המחמירה ביותר, שכן כל אחד מהאישומים אינו חמור מאוד באופן יחסי, אך מכלול האישומים מלמדים על מסכת עבריינית מורכבת בה היה מעורב הנאשם, שהורשע כאמור בקשירת קשר פלילי עם חבורה עבריינית.

נסיבות נוספות לחומרה נוגעות לתכנון המוקדם של ביצוע העבירות, ההצטיידות בכלי פריצה, והעובדה כי במקרה אחד מבין השלושה הושלמה העבירה, והרכב הועבר לשטחי האיזור. אך לא ניתן גם להתעלם מהנסיבות לקולא. ראשית, בשניים מהמקרים הורשע הנאשם בעבירת נסיון בלבד, כאשר באישום הראשון התמצה הנסיון במשיכת ידית דלת הנהג ועיקומה על ידי אחר, ובכל האישומים תפקידו של הנאשם היה שולי יחסית ביחס למעורבים האחרים. לאחר כל זאת, לנוכח העובדה כי מדובר במעורבות בביצוע שלוש עבירות הקשורות לגניבת רכב, אני סבור כי הפגיעה של הנאשם במעשיו בערכים המוגנים היא בינונית.

10. מכאן יש לבחון את הענישה הנוהגת בעבירות דומות לאלו שבהן הורשע הנאשם. ככלל, כשמדובר בעבירה של גניבת רכב שבוצעה על ידי נאשמים תושבי ישראל, מועמד הרף התחתון של מתחם העונש על מספר משמעותי של חודשי מאסר בפועל, שניתן לרצותם בעבודות שירות, אם כי כאשר נלוות לעבירה עבירות נוספות, לרבות עבירה של קשירת קשר לפשע, הרף התחתון של מתחם העונש גבוה יותר. עוד אציין כי במקרים בהם הורשעו נאשמים ישראלים בעבירת סיוע או נסיון לגניבת רכב, הרף התחתון של מתחם העונש נמוך יותר. אציג מספר דוגמאות מהעת האחרונה. א. ברע"פ 5749/22 רועי מזרחי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 1.9.22) הורשע המבקש בבית משפט השלום בשני אישומים של גניבת רכב, בכך שתיאם עם אחר גניבת רכבים והעברתם לשטחי הרשות הפלסטינית. לנוכח חלוף הזמן בין האירועים קבע בית משפט השלום שמתחם העונש ההולם בגין כל אישום נע בין 8 ל-19 חודשי מאסר בפועל, אך משיקולי שיקום הטיל על הנאשם 300 שעות של"ץ וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי החמיר בעונשו, והטיל עליו 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות. בקשת רשות הערעור נדחתה.

ב. בעפ"ג (מחוזי - מרכז) 6831-10-23 עתאמנה נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 19.2.24) נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בבית משפט השלום ב-6 עבירות של גניבת רכב בצוותא, סיוע לגניבת רכב וקשירת קשר לביצוע פשע. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם בגין עבירת הגניבה נע בין 8-18 חודשי מאסר בפועל ובגין עבירת הסיוע נע בין 4-8 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם שם 48 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור של הנאשם שם ואף ציין כי מדובר בעונש מקל בנסיבות העניין;

ג. בת"פ (שלום - תל אביב) 34216-04-22 מדינת ישראל נ' נוח מוסה (פורסם בנבו, 13.11.24) הורשע הנאשם בשתי עבירות של סיוע לגניבת רכב ושלוש עבירות של סיוע להתפרצות לרכב במסגרת פרשייה בה נדונו נאשמים נוספים. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 10-24 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם 4 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות מטעמי שיקום;

- ד. בת"פ (שלום - באר שבע) 66115-05-23 מדינת ישראל נ' חריבאת (פורסם בנבו, 30.10.24) הורשע הנאשם בשני אישומים נפרדים בעבירות של סיוע לגניבת רכב וגניבת רכב (ועבירות נלוות, לרבות נהיגה ללא רשיון). בית המשפט קבע מתחמי עונש נפרדים ביחס לכל אישום. מתחם העונש בגין עבירת הסיוע (והעבירות הנלוות) נקבע ככזה שנה בין 9 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל, ואילו מתחם העונש בגין עבירת גניבת הרכב (ועבירות נלוות) הועמד על 14-24 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט גזר על הנאשם שם עונש של 20 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית;
- ה. בת"פ (שלום - כפר סבא) 14116-09-23 מדינת ישראל נ' אבו עביד (פורסם בנבו, 28.10.24) הורשע הנאשם שם, שוהה בלתי חוקי, ב-4 אישומים הכוללים 2 עבירות של גניבת רכב בצוותא, עבירה של סיוע לגניבת רכב בצוותא ועבירה של נסיון גניבת רכב בצוותא, ועבירות נלוות רבות נוספות. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 32-60 חודשי מאסר בפועל, ולנוכח עברו המכביד של הנאשם שם, הטיל עליו עונש של 46 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות אלו, וכן הפעיל מאסרים מותנים, בחופף ובמצטבר, כך שבסך הוטלו על הנאשם שם 54 חודשי מאסר בפועל (וענישה נלווית);
- ו. בת"פ (שלום - באר שבע) 7514-01-24 מדינת ישראל נ' אבו גזר (פורסם בנבו, 27.10.24) הורשע הנאשם שם בשתי עבירות של גניבת רכב וקשירת קשר. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם בגין שתי העבירות נע בין 15-24 חודשי מאסר בפועל, והטיל על הנאשם 16 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית;
- ז. בת"פ (שלום - ירושלים) 50606-10-22 מדינת ישראל נ' אלטויל (פורסם בנבו, 30.9.24) ניתן גזר דינו של הנאשם 2 שם (אברהים הנדיה), שהורשע בעבירה של גניבת רכב בצוותא וכן בשתי עבירות של סיוע לגניבת רכב בצוותא. בית המשפט לא קבע מתחם עונש, אך הטיל על הנאשם 2 עונש של 12 חודשי מאסר בפועל, בשים לב לעונשיהם של 2 המעורבים הנוספים בפרשה (24 ו-12 חודשי מאסר בפועל), גילו הצעיר מאוד של הנאשם 2, היעדר עבר פלילי, אך גם העדר המלצה של שירות המבחן.
- בשים לב למידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים בעבירות בהן ביצע, העובדה כי היה מעורב בשלושה אירועים עברייניים יחד עם אחרים, אך בכל המקרים לא הורשע בעבירה העיקרית של גניבת רכב, כמו גם לנוכח תפקידו השולי יחסית במסכת העבריינית, אני קובע כי מתחם העונש כאן נע בין 12-24 חודשי מאסר בפועל.
- מכאן יש למקם את עונשו של הנאשם במתחם העונש ההולם, וכן לבחון את טענת ההגנה לפיה יש מקום לחרוג מקולא מהרף התחתון של מתחם העונש שקבעתי.
- העונש ההולם
11. לאחר שבחנתי את מכלול הנסיבות של המקרה - המעשה והעושה, ונתתי דעתי גם להמלצת שירות המבחן, וחשוב מכך לדיווחי שירות המבחן אודות השתלבותו של הנאשם בהליך טיפולי, והצלחתו, מצאתי לנכון לקבוע כי יש מקום לסטות לקולא ממתחם העונש שקבעתי, כאמור בהוראת סעיף 40ד(א) לחוק העונשין.
- אכן, בית המשפט יסטה לקולא ממתחם העונש ההולם רק במקרים חריגים המצדיקים זאת, ובמקרה זה מצאתי כי שיקולי השיקום כמו גם טעמים נוספים, מצדיקים באופן מובהק להימנע משליחתו של הנאשם למאסר ממש, חרף מעשיו החמורים והשתתפותו במסכת עבריינית מורכבת, וזאת לנוכח התרשמותי שהנאשם אכן השתקם וכי ראוי לחרוג במקרה זה ממתחם העונש ההולם (לעניין זה ר' סעיף 40ד(א) לחוק העונשין; לעניין המשקל שעל בית המשפט ליתן לשיקולי שיקום ר' ע"פ 4071/23 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.7.23); ע"פ 8235/19 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 11.5.20); ע"פ 2667/18 יואל יצחק נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 10.10.18)).

12. כפי שציינתי לעיל, כבר בתסקיר שירות המבחן הראשון מתאריך 3.4.24 המליץ שירות המבחן לבית המשפט להטיל על הנאשם עונש בדרך של עבודות שירות וכן לשלבו בהליך טיפולי בפיקוח שירות המבחן, ושירות המבחן חזר על המלצה זו בתסקירו מתאריך 11.9.24. אך ניתן להצביע גם על פער בין התסקירים בכל הנוגע ל"סטטוס" הטיפולי של הנאשם, שכן התסקיר הראשון הוגש בטרם השתלב בהליך טיפולי, ובעת ששירות המבחן התרשם שהנאשם לא נטל אחריות מלאה על מעשיו. מהתסקיר השני עולה כי בששת החודשים שחלפו מאז דיווחו הקודם של שירות המבחן, לא רק שהנאשם השתלב בהליך טיפולי אלא גם שהתקדם בהדרגה, והצליח להפנים את חומרת מעשיו ולקבל אחריות מלאה על המעשים, לאחר שהתקשה בכך בתחילת ההליך הטיפולי.
13. על כך יש להוסיף כי הנאשם יליד שנת 1996 ביצע את העבירות בשנת 2020, עת היה בן 24, ומאז חלפו למעלה מ-4 שנים בהם לא נפתחו נגדו תיקים נוספים. כן התברר כי הנאשם היה עצור בתחילתו של ההליך המשפטי כחודשיים וחצי, וניכר, כפי שגם התרשם שירות המבחן, שתקופת המעצר היוותה עבורו גורם מרתיע. כך, מתחזק הרושם, שהיה גם מנת חלקו של שירות המבחן, של נאשם צעיר, בן למשפחה שומרת חוק, שניהל חיים תקינים טרם ביצוע העבירות ולאחריהן, ומכיר בצורה כנה בטעויות החמורות שביצע, והפגיעה שגרם למתלוננים, ובעקיפין גם לסביבתו הקרובה ולעצמו.
- על כל זאת יש להוסיף כמובן שמדובר כאמור בנאשם נעדר עבר פלילי, שכתב האישום בעניינו תוקן בצורה משמעותית, ושהודה במיוחס לו בטרם נשמעו העדים.
- על כן, במקרה זה לא רק האינטרס הפרטי של הנאשם אלא גם האינטרס הציבורי מצדיק לטעמי שלא לשלוח אותו למאסר מאחורי סורג וברית, בחלוף 4 שנים ממועד ביצוע העבירות ולנוכח התהליך השיקומי שעבר. בנסיבות העניין, אני סבור כי יש להטיל על הנאשם עונש של 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, ולמען הסר ספק אין מקום לנכות מעונש זה את התקופה בה שהה הנאשם במעצר.
- בכל הנוגע לרכיב עונש כספי, מצאתי שיש מקום לחייב את הנאשם בפיצוי המתלוננים בתיק, ולהימנע מהטלת קנס כספי.
- סיכומי של דבר
14. אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, בהתאם לחוות דעת הממונה מתאריך 30.9.24. הנאשם יתייצב לפני הממונה בתאריך שנקבע בחוות דעת הממונה, ומובהרת לו חובתו לשתף פעולה באופן מלא עם הממונה;
- ב. 7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום גזר הדין, שלא יעבור עבירת רכוש מסוג פשע;
- ג. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום גזר הדין, שלא יעבור עבירת רכוש מסוג עוון;
- ד. פיצוי למתלונן ע"ת מס' 3 על סך 2,000 ₪ שישולם ב-4 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מתאריך 15.1.25 וביום הראשון לכל חודש שלאחריו;
- ה. פיצוי למתלוננת ע"ת מס' 6 על סך 2,000 ₪ שישולם ב-4 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מתאריך 15.1.25 וביום הראשון לכל חודש שלאחריו;
- ו. פיצוי למתלונן ע"ת מס' 7 על סך 2,000 ₪ שישולם ב-4 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מתאריך 15.1.25 וביום הראשון לכל חודש שלאחריו;
- ז. צו מבחן למשך 12 חודשים מיום גזר הדין.
- ככל שהסכום שהפקיד הנאשם במסגרת מ"ת 59092-09-20 עדיין מצוי בקופת בית המשפט, ולא רובצים לחובת הנאשם עיקול או כל הגבלה אחרת המונעת את החזרת הכספים לנאשם, יקוזז סכום הפיצוי למתלוננים בפעימה אחת מהסכום המופקד, והיתרה תושב לנאשם.
- גזר הדין יועבר לשירות המבחן וכן לממונה על עבודות השירות. ניתן צו כללי להשמדת מוצגים.
- זכות ערעור כדין.
- ניתן היום, י"ח כסלו תשפ"ה, 19 דצמבר 2024, במעמד הנאשם, ב"כ המאשימה עו"ד אשרת קראוזה וב"כ הנאשם שאדי נאטור.